

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTiques I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA: **SOCIOLOGIA**

ASSIGNATURA: **21081 TREBALL DOMÈSTIC I VIDA QUOTIDIANA (6 crèdits)**

DURADA: **Primer semestre**

CURS: **Segon cicle (Optativa)**

CURS ACADÈMIC: **2009/2010**

PROFESSORA: **Sara Moreno Colom**

HORARI CLASSES: **Dilluns 16:30-18:30h i Dimecres 16:30-17:30h**

TUTORIES: **Dimarts 12:00-13:30h i Dimecres 15:00-16:30h**

DESPATX: **B1-117**

TELÈFON: **935812508**

CORREU ELECTRÒNIC: **Campus virtual**

Objectius

L'assignatura pertany a l'itinerari de "Treball i Organitzacions" de la Llicenciatura de Sociologia. El seu enfocament parteix de la perspectiva de gènere en els estudis sobre el treball. Concretament de l'estudi d'aquelles parcel·les que el concepte de treball, construït sota la industrialització, oblida o no considera prou rellevant.

L'objectiu bàsic de la matèria és posar de manifest la necessitat de completar i complementar l'anàlisi del treball:

- en primer lloc, tenint present totes aquelles esferes i tots aquells col·lectius que protagonitzen i/o menystenen aquest tipus de treball
- en segon lloc, considerant tots els aspectes que expliquen la incidència del treball en la vida quotidiana

Avaluació

L'assignatura serà avaluada, de manera continuada, a través d'un treball i proves escrites. Es defugirà l'examen final convencional. L'assignatura requerirà la participació activa de l'alumnat, a través de diverses lectures, debats i presentacions a classe.

Temari

1. Primers aclariments conceptuals.- El concepte de treball.- El treball com a centre del projecte de vida.- El treball i la vida quotidiana.- Les presències i les absències en el treball.
2. L'activitat laboral femenina en el capitalisme.- Els factors reproductors.- L'origen d'aquests factors. El discurs social entorn del treball de les dones.
3. El debat sobre el treball domèstic.- La divisió sexual del treball a la família.- La reproducció de la força de treball.
4. La reconceptualització del treball.- El treball domèstic.- El treball domèstic i familiar.- La prevalença del treball com a ocupació.
5. La perspectiva teòrica de la producció/reproducció.- El treball de la producció i el treball de la reproducció.- La doble presència.- Límits i avantatges de la doble presència.
6. Els factors reproductors i la seva incidència en el mercat de treball.- Les desigualtats de gènere en el mercat de treball.- La segregació ocupacional femenina.- Les discriminacions laborals femenines. - Les desigualtats de gènere i la càrrega total de treball.
- 7.- El treball domèstic-familiar: dimensions i possibilitats de mesura.- La quantificació econòmica.- La mesura a través de l'ús del temps.
- 8.- L'estructura sexuada de la vida quotidiana.- La invisibilitat de les desigualtats de gènere.- El temps de la vida i el canvi dels temps.- El futur del treball.- Conciliació de la vida laboral i familiar i càrrega total de treball.
- 9.- Treball, temps i vida quotidiana.- Les materialitats i les representacions simbòliques masculines i femenines: la visualització de les velles i noves desigualtats.- El futur de les necessitats socials i la revisió de les relacions socials de gènere.

Bibliografia

- AMOREVOLE, R.; COLOMBO, G.; GRISENDI, A. (1996), *Le banque del tempo*, Milano, Franco Angeli.
- BALBO, L. (1979) *La doppia presenza* a "Inchiesta", nº32, Milán. Traducció castellana a Borderías; Carrasco; Alemany (1994)
- BALBO, L. (comp.) (1987) *Time to care*, Milano, Franco Angeli.
- BALBO, L.; M.P. MAY; G.A. MICHELI (1990) *Vincoli e strategie nella vita quotidiana*, Milán, Franco Angeli.
- BENERIA, L. (1981) *Reproducción, producción y división sexual del trabajo* a "Mientrastanto", nº6.
- BIANCHI, M., (1994) *Más allá del "doble trabajo"*, a Borderías; Carrasco; Alemany (1994).
- BIMBI, F. (1995) *Metafore di genere tra lavoro non pagato e lavoro pagato. Il tempo nei rapporti sociali di sesso* a "Polis" nº 3.
- BORDERÍAS, C.; CARRASCO, C.; ALEMANY, C. (1994) *Las mujeres y el trabajo. Rupturas conceptuales*, Madrid-Barcelona, Icària-FUHEM.
- CARRASCO, C. (1991) *El trabajo doméstico y la reproducción social*, Madrid, Instituto de la Mujer.
- COLECTIVO IOE (1996) *Tiempo social contra reloj. Las mujeres y la transformación en los usos del tiempo*, Madrid, Instituto de la Mujer.
- CHABAUD-RYCHTER, D.; FOUGEYROLLAS-SCHWEBEL, D.; SONTONNAX, F. (1985) *Espace et temps du travail domestique*, París, Librairie des méridiens.
- CROMPTON, R.; HARRIS, F. ((1996), *El trabajo de las mujeres, actitudes de género y familia en el Reino Unido, Noruega y la República Checa* a M. Solsona (ed.), *Desigualdades de género en los nuevos y viejos hogares*, Madrid, Instituto de la Mujer.
- DAUNE-RICHARD, A.M. (1986) *De la construction d'un objet "travail des femmes" a une reconceptualisation du travail*, comunicació presentada al col·loqui "Work and Politics: the feminization of the labor force", Harvard University.
- DURAN, Mª A. (1987) *La jornada interminable*, Barcelona, Icaria.
- DURAN, Mª A. (dir) (1988) *De puertas adentro*, Madrid, Instituto de la Mujer.
- DURAN, Mª A., (1991) *La conceptualización del trabajo en la sociedad contemporánea* a Economía y Sociología del Trabajo, nº 13-14, Madrid.
- DURÁN, M^a.A.(coord.): *The future of work in Europe (gendered patterns of time distribution)*. Comisión Europea-D.G. V., 1998.
- GARDINER, J.; HARRISSON, J.; SECCOMBE, W. (1975) *El ama de casa bajo el capitalismo*, Barcelona, Anagrama.
- IZQUIERDO, M.J. (1988) *La desigualdad de las mujeres en el uso del tiempo*, Madrid, Instituto de la Mujer.
- IZQUIERDO, M.J. (1993) *La interdependència de les activitats domèstiques i el treball remunerat*, Barcelona, Publicacions Parlament de Catalunya.

- MARTINEZ, V. (1992) *Mujer, trabajo, maternidad*, Madrid, Instituto de la Mujer.
- MARUANI, M.; ROGERAT, C.; TURNS, T. (dirs.): *Las nuevas fronteras de la desigualdad. Hombres y mujeres en el mercado de trabajo*. Barcelona, Icària, 2000.
- RAMOS, R. (1990) *Cronos dividido*, Madrid, Instituto de la Mujer.
- SARACENO, Ch. (1986) *Uomini e donne nella vita quotidiana. Ovvero, per una analisi delle strutture di sesso della vita quotidiana* a Bimbi - Capecchi, *Strutture e strategie della vita quotidiana*, Milan, Franco Angeli.
- TURNS, T.; CARRASQUER, P. (1987) *Entorn dels conceptes de dona i treball*, a VVAA, *Visió de Catalunya*, Barcelona, Diputació de Barcelona.
- TURNS, T. (2001): *El tiempo de trabajo de las mujeres: entre la invisibilidad y la necesidad* en C. Carrasco (dir.), *Tiempos, trabajos y género*, Barcelona, Publicacions Universitat Barcelona.
- TURNS, T.: *¿Para qué un banco de tiempo?* en "Mientras Tanto"/85, 2001.
- TURNS, T.: *La perspectiva de la vida quotidiana en les polítiques públiques* a "Barcelona Societat" /12, 2003.
- TURNS, T.; MIGUELEZ, F. (2000), *Temps i ciutat*, Barcelona, Consell Econòmic i Social de Barcelona.
- TURNS, T.; BORRAS, V.; MORENO, S.; RECIO, C. (2006): *Les polítiques de temps: un debat obert*, Barcelona, Ajuntament de Barcelona - Regiduria dels Nous Usos Socials del Temps (NUST).
- TURNS, T.; CARRASQUER, P.; PARELLA, S.; RECIO, C. (2007): *Les dones i el treball a Catalunya: mites i certeses*, Barcelona, Institut Català de les Dones.
- VARIS/ES AUTORS/ES (1976), *Trabajo doméstico y lucha feminista* a "Zona Abierta", nº8, Madrid.
- VARIS/ES AUTORS/ES (1998), *Treball i vida quotidiana* a "Papers", nº 55.